

hele taget foregaar mere ud fra almindelige politiske Grundsynspunkter end ud fra lokale Hensyn, absolut urigtigt at berøve de flyttende Vælgere den Valgret, der tilkommer dem, og som de ønske at udnytte. Jeg henstiller derfor, at det tages under velvillig Overvejelse at stryge den Sætning, der er indsat i § 30, men vil man dog bibeholde den, mener jeg, at Sætningen bør rettes derhen, at vedkommende Vælger skal have fast Ophold i vedkommende Kreds paa den Tid, da Valglisterne affattes, for det er jo i Virkeligheden det, der er det afgørende.

Dernæst skal jeg gøre et Par enkelte Bemærkninger til Forslagets § 32. Jeg kunde ønske udtrykkelig at gøre opmærksom paa, at det er nærmest som nyvalgt Medlem af Folketinget, jeg ønsker at gøre disse Bemærkninger. Forslaget er som bemærket af Konseilspræsidenten ved Forelæggelsen forelagt i Folketinget paany, skønt det blev vedtaget her i Fjor, fordi der siden den Tid er afholdt nye Folkevalgsvalg. Nu kan jeg maaske henregne mig til de halvnye Medlemmer, men jeg var i alt Fald udenfor Folketinget, da Forslaget blev vedtaget i Fjor, og derfor er jeg ikke ganske klar over, med hvilken Begrundelse man i Fjor her i Folketinget vedtog at stryge det sidste Punktum af den nuværende Grundlovs § 32, som omhandler Spørgsmaalet om Valgmaaden til Folketinget. Thi hvilke Anskuelser der end mulig kan være om Hensigtsmæssigheden af Forholdstalsvalgmaadens Indførelse, er det jo sikkert nok, at der i Venstre er fuldstændig Enighed om, som ogsaa Ordføreren antydede i Gaar, at man ikke gaar med til Indførelse af Forholdstalsvalg til Folketinget, inden den privilegerede Valgret til Landstinget stryges. Nu tager det foreliggende Forslag Sigte paa at reformere Folketinget, og derfor kaldes det populært den lille Grundlovsændring; den privilegerede Valgret til Landstinget forbliver urørt. Hvorvidt det i det hele taget er rigtigt, skal jeg ikke videre komme ind paa, men jeg skal henvisse til de Udtalelser, jeg har fremsat ved Finanslovens første Behandling i Efteraaret. Ganske bortset herfra vil jeg sige, at naar man staar paa det Standpunkt — og det gør i alt Fald jeg —, at man, in-

den man kommer ind paa en Realitetsbehandling af Spørgsmaalet om Hensigtsmæssigheden af Forholdstalsvalgmaadens Indførelse til Folketinget, ganske afviser den Tanke at indføre Forholdstalsvalg til Folketinget, saa længe man har privilegeret Valgret til Landstinget, og hvis man vedtager en Grundlovsændring, der lader den privilegerede Valgret til Landstinget ligge urørt, og det vil i Virkeligheden sige at lade den blive i Grundloven som den er, saa forekommer det mig logisk rigtigt og ogsaa sikrest, at man simpelt hen lader Spørgsmaalet om Valgmaaden til Folketinget blive i Grundloven. Jeg ønsker derfor for dette Punkts Vedkommende at forbeholde mig min frie Stilling, altsaa med andre Ord, jeg ønsker i Virkeligheden paa dette Omraade at bibeholde den nuværende § 32 uforandret. Hvis man derimod mener, at man vil lette Forandringen af Valgmaaden til Folketinget ved at løse dette Spørgsmaal fra Grundloven og henlægge det til Valgloven, tror jeg, at man allerede paa det nærværende Tidspunkt burde være klar til at optage en Realdebat om hele Forholdstalsvalgmaadens Indførelse og om Hensigtsmæssigheden deraf. Thi ellers kunde det muligvis ske, at Forholdstalsvalgmaaden, naar den kunde blive indført ved en simpel Ændring af Valgloven, kunde blive indført hurtigere, end man fra visse Sider havde tænkt sig Muligheden af.

Jeg for mit Vedkommende er ganske utilbøjelig til at gaa med til Forholdstalsvalgmaadens Indførelse til Folketinget, ikke alene hvis den privilegerede Valgret til Landstinget ikke stryges — det er nu en Ting for sig —, men ogsaa, hvis man ikke samtidig har bibeholdt det nuværende Valg i Enmandskredse. Thi det nuværende Valg i Enmandskredse med det direkte Valg af Vælgerne, med det nære personlige Forhold, den nære Forbindelse og nære personlige Følelse og Sympati mellem den enkelte Kreds's Vælgere og dens Repræsentant, er i Virkeligheden det, der kaster den Glans, og jeg kunde fristes til at sige den Poesi og Stemning over et Folketingsvalg, som vi allesammen kende saa godt i Mod-sætning f. Eks. til, hvis man skulde have det indirekte Valgsystem med Valg af Valgmænd, hvorved man i Virkeligheden